

שמקדש הכהן גדול ביום הכיפורים עֲשֶׂה קידושין, והיינו, שבכל פעם שמחליף בגדיו טובל ומקדש ידיו ורגליו פעמיים, וגם בטבילה ראשונה עושה כן. אֵלָּא לְרַבֵּנָן שאמרו שבטבילה ראשונה מקדש רק פעם אחת, אם כן חסר קידוש אחד מהעשרה קידושין, ורק תִּשְׁעָה קידושין הוו. מתרצת הגמרא: אֲמַר ר' רַבִּינָן, קידושא בְּתָרָא – הקידוש האחרון החסר מהעשרה קידושין, בִּי פְּשִׁיט – כשבא לפשוט בגדי קדש בגמר כל העבודות, וְלִבְשֵׁי בְּגָדֵי חוּל, עֲבִיד לִיהִי הָתָם – על פשיטה זו הוא מקדש ידיו ורגליו, שהרי הוא פושט בגדי קודש, ובוה משלים לעשרה קידושין.

הגמרא מביאה ברייתא בענין הטבילות והקידושין ביום הכיפורים: תַּנּוּ רַבֵּנָן, אחר שגמר הכהן גדול את הזאות הפר והשעיר, נאמר (ויקרא טזכ) 'וְכָא אֶהְרֹן אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וּפָשַׁט אֶת בְּגָדֵי הַבֵּד אֲשֶׁר לְבָשׁ בָּבֹאוּ אֶל הַקֹּדֶשׁ וְהִנִּיחֵם שָׁם, ולא התפרש מה הוא עושה בביאה זו. מקשה הברייתא: לָמָּה הוּא כָּא פַּעַם נוספת, הרי כבר גמר את כל עבודות היום. מבארת הברייתא: הכהן גדול אֵינוֹ כָּא לאוהל מוֹעֵד אֶלָּא לְהוֹצִיא אֶת הַכֹּהֵן וְאֵת הַמִּתְחַהֵּה שֶׁל הַקְּטוֹרֶת שֶׁהֵכִיִּס שֶׁם שֶׁנִּכְנַס בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה. ואם תאמר מדוע הוא צריך להכנס, הרי הוא נמצא שם, שעבשיו הוא סיים את העבודות הפנימיות. מפרשת הברייתא: (שְׂכָל) הַפָּרָשָׁה בּוֹלָה שֶׁל סדר עבודת יום הכיפורים נִאֲמָרָה עַל הַפָּדֵד שֶׁעוֹבֵד הַכֹּהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים, חוּץ מִפְּסוּקֵי זֶה שֶׁנֶּאֱמַר 'וְכָא אֶהְרֹן אֶל אֹהֶל מוֹעֵד', שֶׁנִּכְנַס לְהוֹצִיא אֶת הַכֹּהֵן וּמִחֲתָהּ, שִׁפְסוּק זֶה נֶאֱמַר אַחֵר עֲבוֹדַת הַיּוֹם, וּמִקוֹמוֹ אַחֵר שֶׁהִקְרִיב אֶת אֵילֹו וְאֵילֵי הָעֵם בִּבְגָדֵי זֶה, שְׁעוֹלוֹת אֵלּוֹ הִפְסִיקוּ בֵּין הַכֹּנֶסֶת הַכֹּהֵן וּמִחֲתָהּ וְהַעֲבוֹדוֹת הַפְּנִימִיּוֹת, לְבֵין הוֹצֵאת הַכֹּהֵן מִמִּחֲתָהּ. וזה לשון הפסוק 'וְכָא', שֶׁצִּירָן הַכֹּהֵן גָּדוֹל לְבֹא לְצוּרֵךְ זֶה.

שואלת הגמרא: מָּא פְּשִׁיט – מדוע צריך להפסיק בהקרבת אילו ואיל העם בין עבודת היום להוצאת כף ומחתה, הרי אפשר להוציא את הכף ומחתה מיד אחר גמר העבודה. משיבה הגמרא: אֲמַר רב הִקְדָּא, גְּמִירָא – הלכה למשה מסיני, חֲמִשׁ מְבִילוֹת וְעֲשֶׂרֶה קִידוּשֵׁי מוֹכֵל בְּהֵן גָּדוֹל וּמִקְדֵּשׁ בּוֹ בְּיוֹם – ביום הכיפורים. וְאִי נֶאֱמַר שֶׁסֹּדֵר הַפָּרָשָׁה הִיא בְּסִפְרֵן שֶׁל הָעֲבוֹדוֹת, וּמוֹצִיא אֶת הַכֹּהֵן וּמִחֲתָה מִיד אַחֵר עֲבוֹדַת הַיּוֹם, לֹא מִשְׁבַּחַת לְהוֹ – ולא תמצא! אֵלָּא שְׁלֹשׁ מְבִילוֹת וְעֲשֶׂרֶה קִידוּשֵׁי, דְּהֵיִינוּ טְבִילָה וְקִידוּשׁ בְּתוֹחִילַת הַיּוֹם לְהַקְרִיב תַּמִּיד שֶׁל שַׁחַר, וְטְבִילָה וְשֵׁנִי קִידוּשֵׁי כְּשֶׁמִּחֲלִיף לְבִגְדֵי לֵבָן לְעֲבוֹדַת הַיּוֹם עִם הוֹצֵאת כֹּף וּמִחֲתָה, וְטְבִילָה וְשֵׁנִי קִידוּשֵׁי כְּשֶׁמִּחֲלִיף לְבִגְדֵי זָהָב לְהַקְרִיב אֵילֹו וְאֵילֵי הָעֵם, וְעִמָּהֶם הַמוֹסֵפִין וְתַמִּיד שֶׁל בֵּין הָעֲרִיבִים, וְקִידוּשׁ אַחֲרֵן כְּשֶׁפּוֹשֵׁט אֶת בְּגָדֵי זֶהָב. וְלִכֵּן צִירֵךְ לומר שהקרבת אילו ואיל העם מְפַסֵּיק בֵּין עֲבוֹדַת הַיּוֹם לְהוֹצֵאת כֹּף וּמִחֲתָה, וּמִצִּינוּ שְׁטוֹבֵל חֲמִשׁ טְבִילוֹת וְעֲשֶׂרֶה קִידוּשֵׁי לְחֲמִשׁ הַחֲלָפוֹת, דְּהֵיִינוּ תַּמִּיד שֶׁל שַׁחַר בִּבְגָדֵי זָהָב, עֲבוֹדַת הַיּוֹם בִּבְגָדֵי לֵבָן, אֵילֹו וְאֵילֵי הָעֵם בִּבְגָדֵי זָהָב, הוֹצֵאת כֹּף וּמִחֲתָה בִּבְגָדֵי לֵבָן, מוֹסֵפִין וְתַמִּיד שֶׁל בֵּין הָעֲרִיבִים בִּבְגָדֵי זָהָב.

תַּנּוּ, אֲמַר ר' יְהוֹדָה, מִנּוּן לְחֲמִשׁ מְבִילוֹת וְעֲשֶׂרֶה קִידוּשֵׁי שְׁטוֹבֵל בְּהֵן גָּדוֹל וּמִקְדֵּשׁ בּוֹ בְּיוֹם – מנין שביום הכיפורים טובל בכל פעם שמשנה מעבודה לעבודה, תִּלְמוֹד לומר (ש) 'וְכָא אֶהְרֹן אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וּפָשַׁט אֶת בְּגָדֵי הַבֵּד וגו' וְרַחֵץ אֶת בְּשָׂרוֹ בְּמִים בְּמָקוֹם קִדְּשׁ וְלִבְשֵׁי אֶת בְּגָדֵי וְיָצָא וְעָשָׂה אֶת עֲלָתוֹ וְאֵת עֲלַת הָעֵם, וּמִמָּה שֶׁכָּתוּב כִּשְׁבָא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד 'וְרַחֵץ אֶת בְּשָׂרוֹ', וְרַחֲצָה זֶה הִיא טְבִילָה, הָא לְמַדְתָּ שְׂכָל הַפְּעָמִים שֶׁמִּשְׁנָה הַכֹּהֵן גָּדוֹל מִעֲבוֹדָה לְעֲבוֹדָה מִנּוּן מְבִילָה.

שיטה נוספת ללימוד הטבילות והקידושין: אֲמַר ר' רַבִּי, מִנּוּן לְחֲמִשׁ מְבִילוֹת וְעֲשֶׂרֶה קִידוּשֵׁי שְׁטוֹבֵל בְּהֵן גָּדוֹל וּמִקְדֵּשׁ בּוֹ בְּיוֹם – ביום הכיפורים, שֶׁנֶּאֱמַר כִּשְׁבָא לְעֲבוֹד אֶת עֲבוֹדַת הַיּוֹם (ויקרא טז ט) 'בְּתַנֵּת בֵּד קִדְּשׁ וְלִבְשֵׁי וּמִכְנָסֵי בֵד יִהְיוּ עַל בְּשָׂרוֹ וּבִמְצַנְפֵת בֵּד יִצְנַף בְּגָדֵי קִדְּשׁ הֵם וְרַחֵץ בְּמִים אֶת בְּשָׂרוֹ וְלִבְשֵׁי, וּמִמָּה שֶׁנֶּאֱמַר 'וְרַחֵץ בְּמִים אֶת בְּשָׂרוֹ, הָא לְמַדְתָּ, שְׂכָל הַפְּעָמִים שֶׁמִּשְׁנָה הַכֹּהֵן גָּדוֹל מִעֲבוֹדָה לְעֲבוֹדָה מִנּוּן מְבִילָה. וּמִנּוּן שֶׁכִּשְׁמִשְׁנָה מִעֲבוֹדַת פָּנִים לְעֲבוֹדַת חוּץ גַּם טַעוֹן טְבִילָה, זֶה נִלְמַד מִהַפְּסוּק הַבֹּא, 'וְאִמָּר 'בְּגָדֵי קִדְּשׁ הֵם, וּמִתִּיבוֹת אֵלּוֹ נִלְמַד שֶׁחִוִּצְשׁוּ כָּל הַחֲלָפוֹת הַבְּגָדִים בּוֹלָן זֶה לָזֶה, וְכֵשׁ שְׁטוֹבֵל בְּבִיאָה לְעֲבוֹדַת הַיּוֹם, כְּמוֹ כֵּן בְּכָל פַּעַם שֶׁמִּשְׁנָה מִעֲבוֹדָה לְעֲבוֹדָה, וְאִם מִעֲבוֹדַת פָּנִים לְעֲבוֹדַת חוּץ, טַעוֹן טְבִילָה.

מסכמת הברייתא: וְחֲמִשׁ עֲבוֹדוֹת הֵן שֶׁמִּשְׁנָה בָּהֶם מִבְּגָדֵי זָהָב לְבִגְדֵי לֵבָן אוֹ לְהִפָּךְ, הַקְרַבַּת תַּמִּיד שֶׁל שַׁחַר מִשְׁמֵשׁ בְּבִגְדֵי זָהָב, עֲבוֹדַת הַיּוֹם מִשְׁמֵשׁ בְּבִגְדֵי לֵבָן, הַקְרַבַּת אֵילֹו וְאֵילֵי הָעֵם מִשְׁמֵשׁ בְּבִגְדֵי זָהָב, הוֹצֵאת כֹּף וּמִחֲתָה מִשְׁמֵשׁ בְּבִגְדֵי לֵבָן, הַקְרַבַּת תַּמִּיד שֶׁל בֵּין הָעֲרִיבִים מִשְׁמֵשׁ בְּבִגְדֵי זָהָב. וּלְפָנֵי כָּל עֲבוֹדָה טוֹבֵל, הִרִי כָּאֵן חֲמִשׁ טְבִילוֹת.

למדנו לעיל הלכה למשה מסיני שמקדש עשרה קידושין, מבררת הברייתא לשיטת רבי: וּמִנּוּן שְׂכָל מְבִילָה וּמְבִילָה צִירִיכָה שְׁנֵי קִידוּשֵׁי אַחַת לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֶיהָ. תִּלְמוֹד לומר (שם כד) 'וּפָשַׁט אֶת בְּגָדֵי הַבֵּד וגו' וְרַחֵץ אֶת בְּשָׂרוֹ בְּמִים בְּמָקוֹם קִדְּשׁ וְלִבְשֵׁי אֶת בְּגָדֵי, וְסָבַר ר' שְׁדוּרְשִׁים מִרְחִיצָה זֶה קִידוּשׁ יָדַי וְרַגְלַי, וְדוֹרְשִׁים אֶת תִּיבַת 'וְרַחֵץ' לְפָנֵינוּ וְלֵאחֶרֶי, 'וּפָשַׁט וְרַחֵץ' וְרַחֵץ וְלִבְשֵׁי, שֶׁמִּקְדֵּשׁ קִידוּשׁ אֶחָד לְפָשִׁיטָה וְקִידוּשׁ אֶחָד לְלִבְשִׁיָה. רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אִמָּר, הָדִין שֶׁבְּכָל טְבִילָה הִיא שְׁנֵי קִידוּשֵׁי נִלְמַד מִקֵּל וְחוֹמֶר, וְמָה בְּמָקוֹם שֶׁבֹא לְעֲבוֹד בְּשַׁחַר יִמּוֹת הַשָּׁנָה, שְׁאֵין מִנּוּן מְבִילָה מִדְּאֻרִייתָא, אִף עַל פִּי כֵּן מִנּוּן קִידוּשׁ יָדַי וְרַגְלַי, שֶׁנֶּאֱמַר (שמות מ לב) 'וְכָאֵם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וּבְקִרְבָּתָם אֶל הַמִּזְבֵּחַ יִרְחֲצוּ. מָקוֹם שֶׁמִּשְׁנָה מִעֲבוֹדָה לְעֲבוֹדָה בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים שְׁמַעוֹן מְבִילָה, וְכִי אֵינוֹ דִּין שְׁמַעוֹן קִידוּשׁ. וְעֵדִיין אֵין אֲנוּ יוֹדְעִים שֶׁהִיוּ שְׁנֵי קִידוּשֵׁי, שֶׁהִרִי אִפְשָׁר לומר אִי מָה לְחַלֵּן בְּכֹהֵן שֶׁבֹא לְעֲבוֹד בְּשַׁחַר יִמּוֹת הַשָּׁנָה מִקְדֵּשׁ רַק קִידוּשׁ אֶחָד, אִף כָּאֵן בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים בֵּין עֲבוֹדָה לְעֲבוֹדָה יִקְדֵּשׁ רַק קִידוּשׁ אֶחָד, שְׁדִּי לְבֹא מִן הָדִין לְהִיּוֹת בְּנִידוֹן. תִּלְמוֹד לומר (ויקרא טז ט) 'וְכָא אֶהְרֹן אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וּפָשַׁט אֶת בְּגָדֵי הַבֵּד אֲשֶׁר לְבָשׁ, מָה תִּלְמוֹד לומר 'אֲשֶׁר לְבָשׁ' – מָה מִלְּמַדְנוּ בְּתִיבוֹת אֵלּוֹ, הִרִי כָּלּוֹם אֲדָם פּוֹשֵׁט אֶלָּא מָה שְׂלִבְשׁ, וּמִדּוּעַ כָּתוּב 'אֲשֶׁר לְבָשׁ', אֵלָּא נִכְתַּב כִּדִּי לְהַסְמִיכוֹ ל'וּפָשַׁט אֶת בְּגָדֵי הַבֵּד' שֶׁכָּתוּב לְפָנֵינוּ, וְלִהְיוֹת שְׁשִׁיטָה לְלִבְשִׁיָה, מָה בְּלִיטָה שֶׁל בְּגָדֵי קִדְּשׁ מִנּוּן קִידוּשׁ, כְּמוֹ שֶׁלְּמַדְנוּ מִהַקֵּל וְחוֹמֶר, אִף בְּשִׁיטָה שֶׁל בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ מִנּוּן קִידוּשׁ.

הַגְּמָרָא בָּאָה לְבַאֵר אֶת הַבְּרִייתָא. שְׁנִינוּ בְּרִייתָא: אֲמַר ר' יְהוֹדָה, מִנּוּן לְחֲמִשׁ מְבִילוֹת וְעֲשֶׂרֶה קִידוּשֵׁי שְׁטוֹבֵל בְּהֵן גָּדוֹל וּמִקְדֵּשׁ בּוֹ בְּיוֹם, תִּלְמוֹד לומר (ש) 'וְכָא אֶהְרֹן אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְרַחֵץ אֶת בְּשָׂרוֹ בְּמִים בְּמָקוֹם קִדְּשׁ, הָא לְמַדְתָּ שְׂכָל הַפְּעָמִים שֶׁמִּשְׁנָה מִעֲבוֹדָה לְעֲבוֹדָה מִנּוּן מְבִילָה. מִקְשָׁה הַגְּמָרָא: אֲשַׁכְּחֵן מִצִּינוּ לְלַמּוֹד מִהַפְּסוּק שְׁטוֹבֵל כְּשֶׁמִּחֲלִיף מִבְּגָדֵי לֵבָן לְבִגְדֵי זָהָב, שֶׁהִרִי בְּפִסּוּק שֶׁהִבִּיא נֶאֱמַר 'וּפָשַׁט אֶת בְּגָדֵי הַבֵּד' וגו' וְרַחֵץ אֶת בְּשָׂרוֹ וגו' וְלִבְשֵׁי אֶת בְּגָדֵי, שֶׁהֵם בְּגָדֵי זָהָב, אֲבָל מִבְּגָדֵי זָהָב לְבִגְדֵי לֵבָן מִנּוּן אֲנוּ לּוֹמְדִים שֶׁטַעוֹן טְבִילָה.

יומא דף לב עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שלישי) קלג

ומפסקא מדין דרפנן. מפרשת הגמרא: מפסקא מדרבנן, דאילו רבנן
אמרי שאת שני הקידושין בשהוא לבוש מקדש, קידוש ראשון לפני
שפושט, וקידוש שני אחר שלבוש. ואיהו [רבין] אמר שהקידוש
הראשון בשהוא פושט בגדיו מקדש. ומפסקא גם מדרבי מאיר לגבי
הקידוש השני, דאילו רבי מאיר שנינו בברייתא שאמר, הך קידוש
בתרא – הקידוש האחרון שאחר הטבילה, בשהוא לבוש מקדש,
ואיהו [רבין] אמר, בשהוא פושט מקדש.
שיטה חולקת: אמר רב אחא בר יעקב, הכל [רבי מאיר ורבנן ורבין]
מדין בקדוש שני שאחר הטבילה, שלבוש ואחר כך מקדש. מאי
מפסקא, דאמר קרא (שמות ל) בקידוש ידים ורגלים שלפני העבודה
או בגשתם אל המזבח, ומשמע שמקדש מי שאינו מחוסר לצורך
העבודה אלא גישה למזבח, יצא זה שעדיין לא לבש את בגדיו,
שמחוסר לבישה וגישה.
אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי, לא רב חסדא שאמר
שארבי מקדש בין פשיטה לבישה אית ליה [סובר] את דינו דרב
אחא בר יעקב שארבי מקדש קידוש שני כשהוא לבוש, ולא רב
אחא אית ליה את דינו דרב חסדא, דאם בן שסוברים אחד את דין
השני, לרבי, הווי ליה חמיסין קידושין – יש לכהן גדול לקדש חמשה
עשר קידושין, בכל טבילה לפני ולאחריה כרב חסדא, הרי
עשרה קידושין, ועוד חמשה קידושין אחר שלבוש כרב אחא.
שנינו במשנה: הביאו לו [לכהן גדול] את התמיד קרצו וכו'.
מבשרת הגמרא: מאי – מה פירוש המילה 'קרצו'. מבשרת הגמרא:
אמר עולא, ליצא דקפלא [לשון הריגה] הוא, והכוונה ששחט את
התמיד. אמר רב נחמן בר יצחק, מאי קרא – מאיזה פסוק זה נלמד,
מהפסוק בירמיה (מו ב) וקצלה יפהפיה מצרים כרץ מצפון בא בא.
ומבשרת הגמרא: מאי משמע – מה פירוש הפסוק. דרמתינן רב
יוסף לפסוק זה, 'מלכא יא' הוה חמיסין יתון עולה – אומות של רוצחים יבואו
עליה מצפון. רואים שהפסוק קורא להריגה 'קרץ'.
שואלת הגמרא: מה ששנינו שקרצו הכהן גדול את התמיד, כפכה
היה שוחט את הסימנים שבצואר הבהמה (הקנה והושט) קודם
שסמר לאחר למרקו, האם ברוב שני סימנים שהוא הכשר שחיטה
בצמצום, או שהיה שוחט את כל השני סימנים. משיבה הגמרא:
אמר עולא, היה שוחט ברוכ שנים – רוב שני הסימנים, והשני גומר
את שחיטת הסימנים, וכן אמר רבי יוחנן, ברוכ שנים.
מוסיפה הגמרא: ואף ריש לקיש סבר ששוחט ברוכ שנים. דעל
המשנה בחולין (כז) השוחט אחד בעוף ושנים בבהמה שחיטתו
כשרה, ורובו של אחד כמדהו. שחט רוב אחד בעוף ורוב שנים
בבהמה שחיטתו כשרה. אמר ריש לקיש, שיש להקשות, ובי מאחר
ששנינו בתחילת המשנה, רובו של סימן אחד חשוב כמדהו – כשחט
את כל הסימן, אם כן למה שנינו בהמשך המשנה, אם שחט רוב
סימן אחד בעוף וכן רוב שנים בבהמה שחיטתו כשרה, הרי נלמד
מתחילת המשנה, שכיון שרוב סימן אחד חשוב ככולו, ממילא רוב
שני סימנים בבהמה חשוב ככל השני סימנים. ותירץ, לפי ששנינו
במשנה כאן, הביאו לו את התמיד, קרצו ומירק – וגמר כהן אחר
שחיטה על ידו – בשבילו, וקפלה הכהן גדול את הדם וזרקו על
המזבח. וכול היית לפרש שאם לא מירק אחר את השחיטה יהא
הקרן פסול, לפי שבקדשים צריכים לשחוט את כל השני סימנים,
לכן הוסיפה המשנה לומר שגם בקדשים מספיק רוב שנים.
מקשה הגמרא: מה שאמר ריש לקיש 'כול לא מירק יהא פסול',
קשה, אם בלי ההשלמה הקרן פסול, והיא מכשירה את הקרן,
אם כן כשמשלים אחר את השחיטה הריא ליה עבודה של שחיטת
התמיד נעשית באתר שאינו כהן גדול, (ותנן) [ותניא], כל עבודות
יום הכפורים אינן בשרות אלא זו – בכהן גדול, ואף ששחיטת
התמיד כשירה בור ואינה לחובת יום הכיפורים, על כל פנים צריך
כהן גדול מדרבנן. מתרצת הגמרא: הך קאמר – כך כוונת ריש
לקיש, וכול היית לומר שאם לא השלים אחר יהא הקרן פסול
מדרבנן, שהצריכו בקדשים לשחוט את כל השני סימנים, וכיון
שמדאורייתא אין צריך לשחוט את כל השני סימנים, אין המירוק
על ידי מי שאינו כהן גדול נחשב לעבודה באחר.

מתרצת הגמרא: הטבילה לבגדי לבן נלמד כתנא דבי רבי ושמעאל,
שלמדו זאת בקל וחומר, מה בגדי זהב שאין בהן נכנס כשלבוש בהן
לפני ולפניהם – לקודש הקדשים, ואף על פי כן כשלבושם מעון
מבילה, בגדי לבן שנקנס כשלבוש בהן לפני ולפניהם, אינו דין שיעון
מבילה כשלבושם. דוחה הגמרא: איכא למפרך – יש לדחות שאין
ללמוד מבגדי זהב לבגדי לבן, שמה לבגדי זהב שכן בפרתו מרובה
– שמכפרים בכל ימות השנה, ולכן טעונים טבילה בלבישתם, אבל
בגדי לבן שמכפר בהן רק ביום הכיפורים, וכן מכפר רק על טומאת
מקדש וקדשיו, אפשר שאין צריך טבילה בלבישתם. מתרצת
הגמרא: אלא נפקא ליה – רבי יהודה לומר טבילה לבגדי לבן
מהלימוד דרבין, וכדלהלן.
הגמרא ממשיכה לבאר את הברייתא: אמר רבי, מנין לחמש
מבילות ועשרה קידושין שפויבל בהן גדול ומקדש בו ביום, שנאמר
(ויקרא טו ד) בפתת בד קדש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשרו ובאבנט
בד יחגר ובמצינפת בד יצנף בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו
ולבשם, הא למדת שכל המשנה מעבודה לעבודה שיעון מבילה.
מקשה הגמרא: אישכחן – מצאנו פסוק המלמד שטובל כשמחליף
מבגדי זהב לבגדי לבן, שבפסוק נאמר 'כתנת בד קדש ילבש', והיינו
בגדי לבן, אבל כשמחליף מבגדי לבן לבגדי זהב מנין נלמד שטובל.
מתרצת הגמרא: את הטבילה לבגדי זהב נלמד כתנא דבי רבי
ושמעאל, שלמדו זאת בקל וחומר, מה בגדי לבן שאין בפרתו מרובה
– שמכפר בהם רק ביום הכיפורים, וכן מכפר רק על טומאת מקדש
וקדשיו, ואף על פי כן כשלבושם מעונין מבילה, בגדי זהב שבפרתו
מרובה – בכל ימות השנה, וכי אינו דין שיעונין מבילה בלבישתם.
דוחה הגמרא: איכא למפרך – יש לדחות שאין ללמוד מבגדי לבן
לבגדי זהב, שמה לבגדי לבן שכן הכהן גדול נכנס כשלבוש בהן
לפני ולפניהם, ולכן טעונים טבילה בלבישתם, אבל בגדי זהב
שמשמש בהן רק בהיכל, אפשר שאין צריך טבילה בלבישתם.
מבשרת הגמרא: היינו דקתני – לכך הוסיף רבי בדבריו, ואומר (שם)
'בגדי קדש הם ורחץ [במים] את בשרו [במים] ולבשם', להקיש את
כל החלפות בגדי קדש זה לזה, וכשם שכשלבוש בגדי לבן טעון
טבילה, כך בכל פעם שמשנה עבודה, ואפילו לבגדי זהב, טעון
טבילה.
עוד שנינו בברייתא: וקחש עבודות הן שמשנה בהם מבגדי זהב
לבגדי לבן או להיפך, תמיד של שחר מקריב בבגדי זהב, עבודת
היום עובד בבגדי לבן, אילו ואילו הקם מקריב בבגדי זהב, הוצאת
כהן ומהתה נעשית בבגדי לבן, תמיד של בין הערבים מקריב בבגדי
זהב.
עוד שנינו: ומנין שכל מבילה ומבילה בשינוי עבודה צריכה שני
קידושין לפני ולאחריה. אמר רבי, תלמוד לומר (שם טו ב) ופושט
את בגדי הקד וגו' ורחץ את בשרו במים במקום קדוש ולבש את
בגדיו, ורחיצה זו היא קידוש ידים ורגלים, ותיבת 'ורחץ' נדרשת
לפניה ולאחריה, ופושט ורחץ' [ורחץ ולבש]. מקשה הגמרא: הא
'ורחץ את בשרו' במבילה בתיב – משמע טבילת כל הגוף. מתרצת
הגמרא: הפסוק 'ורחץ את בשרו' נדרש באם אינו ענין למבילה,
דכבר נפקא ליה – למדנו את זה מבגדי קדש הם' להקיש את כל
הבגדים שבלבישתם טעונים טבילה, ואם אינו נצרך לטבילה, תנחו
ענין ללמוד ממנו לקידוש ידים ורגלים.
מקשה הגמרא: אם פסוק זה בא לקידוש, וליבתיה רחמנא בלשון
קידוש – שיהיה כתוב 'ורחץ ידיו ורגליו'. מתרצת הגמרא: הא קא
משמע לן – נכתב בלשון טבילה להשמיענו דמבילה בקידוש, מה
קידוש מקדש במקום קדוש, שנאמר ורחץ וגו' במקום קדוש, אף
מבילה ביום הכיפורים בשינוי עבודה טובל במקום קדוש.
מקשה הגמרא: ורבי יהודה שלומד מ'ופושט ורחץ ולבש' לטבילה,
אם כן קידוש ידים ורגלים שבין העבודות מנא ליה. מתרצת
הגמרא: נפקא ליה מהקל וחומר דרבי אלעזר דרבי שמעון, ומה
במקום שאין טעון טבילה טעון קידוש, מקום שטעון טבילה ודאי
שטעון קידוש, וקידוש שני למד מההיקש 'אשר לבש', שהקיש
הפסוק פשיטה לקידוש.
אמר רב חסדא, הא דאמר רבי שמקדש לפני הטבילה ולאחריה,
ושניהם בין פשיטה לבישה, מפסקא [ומציא] מדינו דרבי מאיר,